

д) нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням (ст. 210);

и) одержання незаконної винагороди працівником державного підприємства, установи чи організації (ст. 354).

Отже, розглянуто основні види корупційних злочинів. Їх класифікація дозволяє розмежувати етапи злочинної діяльності, запропонувати рекомендації з проведення слідчих (розшукових) дій з урахуванням суб'єкту і способу корупційного злочину та інших обставин. Запропонована й інші класифікації за кримінально-правовими та криміналістичними ознаками висвітлюють властивості та зв'язки між елементами корупційного злочину, допомагають здійснити правильну кваліфікацію протиправних діянь, розмежовувати їх.

Яковець Ірина Станіславівна, провідний науковий співробітник Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності НАПрН України, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник

ЗАКони У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Закони України мають вищу юридичну силу, та приймаються колегіальним орган, що представляє інтереси громадян усієї держави. В умовах визнання корупції найбільшою небезпекою для країни, суспільство покладає великі надії на закони, як ефективний механізм її нейтралізації.

За часи незалежності в Україні було прийнято значну низку законів, завданням яких є боротьба з корупцією та її проявами. Певна їх частина вже втратила чинність, однак, у свій час зробила вагомий вклад в поступову еволюцію законодавства в сфері боротьби з корупцією. Серед них слід вказати наступні закони: від 5 жовтня 1995 р. № 356/95-ВР «Про боротьбу з корупцією» (втратив чинність 1 січня 2011 р.), від 11 червня 2009 р. № 1506-УІ «Про засади запобігання та протидії корупції» та від 11 червня 2009 р. № 1507-VI «Про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень» (втратили чинність 5 січня 2011 р.)

Вагомим кроком у протидії корупції було прийняття 7 квітня 2011 р. двох нових законів: № 3206-^ «Про засади

внаслідок вчинення корупційних правопорушень збитків, шкоди, поновлення порушених прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави, а також приведення у відповідність до міжнародних стандартів законодавства України у цій сфері. Однак, поряд з позитивними зрушеннями ці закони мали й велику кількість недоліків [1, с. 28].

Комплексні зміни до вітчизняного законодавства, що супроводжували прийняття у 2014 р. оновленого антикорупційного законодавства, дозволили Т. В. Ковальовій станом на 2015 р. сформувати розширений перелік законів у сфері запобігання корупції і віднести до них 50 чинних актів [2, с. 26]. Станом же на 2019 р. таких законів нараховується вже більше 60.

Враховуючі докорінні зміни у правовому регулюванні боротьби з корупцією, що запроваджені низкою законів, прийнятих восени 2014 р. та пізніше в історичному розрізі, антикорупційне законодавство можна розмежувати за часом його розробки та прийняття на дві групи, а саме це (а) закони, прийняті до 2014 р., та (б) сучасне антикорупційне законодавство (2014-2017 рр.).

При цьому доцільним також є класифікація існуючих законів за спеціалізацією на три групи: (а) спеціалізовані (профільні) закони (закони України «Про запобігання корупції», «Про засади державної антикорупційної політики (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 рр.»), «Про національне антикорупційне бюро України»);

(б) кодифіковані нормативні акти, що встановлюють відповідальність за корупційні правопорушення та правопорушення, пов'язані з корупцією та процедури притягнення винних до відповідальності (Кримінальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Кримінальний процесуальний кодекс України);

(в) закони, основним предметом регулювання яких не є боротьба з корупцією, однак які закладають базу для такої діяльності (закони України «Про державну службу», «Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань», «Про доступ до публічної інформації», «Про очищення влади» та ін.).

Список використаних джерел

1. Державна антикорупційна політика і запобігання та